

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΥΔΑΤΩΝ ΚΟΛΥΜΒΗΣΗΣ

Μαλτεζάνα

ΚΩΔΙΚΟΣ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ:

ELBW149275023

ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ:

Ελλάδα

Αποκεντρωμένη Διοίκηση ΑΙΓΑΙΟΥ

Περιφέρεια ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ

Περιφερειακή Ενότητα ΚΑΛΥΜΝΟΥ

Δήμος Αστυπαλαίας

Τα ύδατα κολύμβησης στην ακτή Μαλτεζάνα είναι εξαιρετικής ποιότητας με βάση τα αποτελέσματα της ταξινόμησης της τελευταίας τετραετίας.

Εισαγωγή

Η θέσπιση Μητρώου Ταυτοτήτων Υδάτων Κολύμβησης υπαγορεύεται από την Ευρωπαϊκή Οδηγία 2006/7/ΕΚ, σχετικά με τη διαχείριση της ποιότητας των υδάτων κολύμβησης και συνιστά μια καινοτόμο προσέγγιση, με βασικό στόχο την ενημέρωση των πολιτών και την παροχή χρήσιμων στοιχείων για την σύγκριση και την επιλογή ακτών κολύμβησης. Η ταυτότητα των υδάτων κολύμβησης παρέχει πληροφορίες για τις φυσικές και γεωγραφικές συνθήκες της περιοχής της ακτής, για τα υδρολογικά χαρακτηριστικά των υδάτων κολύμβησης, καθώς και για την αξιολόγηση των πιθανών κινδύνων ρύπανσης στην περιοχή.

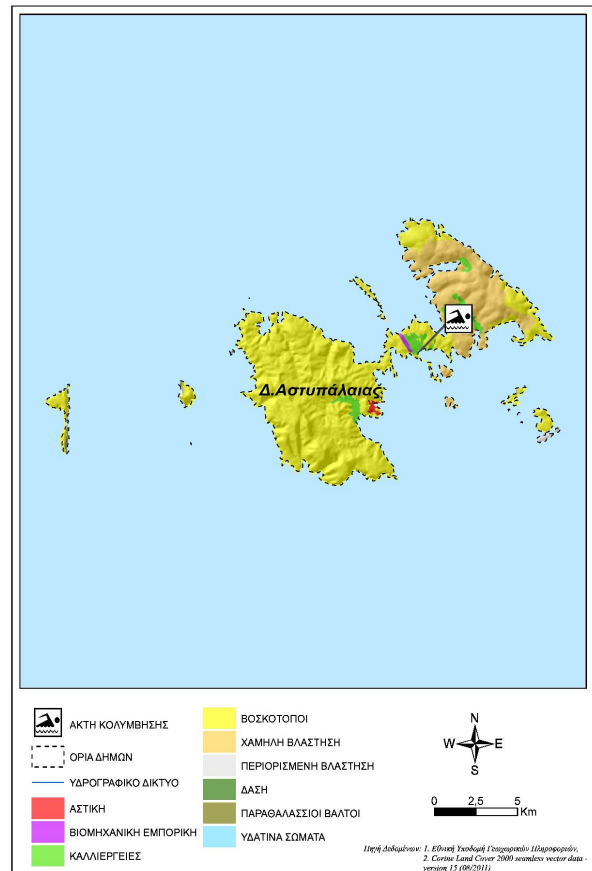
Συμπληρωματικώς του Μητρώου Ταυτοτήτων, κατά τη διάρκεια της κολυμβητικής περιόδου κάθε έτους (από 1η Ιουνίου έως 31η Οκτωβρίου), διενεργούνται συστηματικές δειγματοληψίες και αναλύσεις μικροβιολογικών και άλλων παραμέτρων, με σκοπό την ποιοτική παρακολούθηση και ταξινόμηση των κολυμβητικών υδάτων.

Περιγραφή Ακτής

Η παραλία Μαλτεζάνα, βρίσκεται στο βορειοανατολικό τμήμα της νήσου, εντός του Όρμου Ανάληψη. Ο Όρμος βρίσκεται στα νότια παράλια του στενού λαιμού που χωρίζει τη νήσο Αστυπάλαια σε δύο τμήματα και σχηματίζεται μεταξύ της Άκρας Βρύση και της Άκρας Διασπόρι που βρίσκεται σε απόσταση 1 μίλι δυτικά της προηγούμενης. Η παράκτια ζώνη είναι αμμώδης και ο θαλάσσιος πυθμένας είναι πετρώδης. Η παράκτια ζώνη της ακτής είναι τροποποιημένη λόγω της παρουσίας κρηπιδωμένων προβλητών. Η κολυμβητική ακτή αποτελεί το παράλιο τμήμα ενός ανοιχτού κόλπου, μήκους 1.400 μ. Η παράκτια βιοποικιλότητα περιλαμβάνει σποραδική βλάστηση από αλμυρικά (Tamarix) ενώ η θαλάσσια, εχινόδεσμα (αχινοί). Το μήκος της ακτής είναι 500 μ., το μέσο πλάτος είναι 7.5 μ. και ο προσανατολισμός είναι νοτιοανατολικός. Τα κολυμβητικά ύδατα στα πρώτα μέτρα έχουν βάθος κανονικό, ο πυθμένας παρουσιάζει ήπια κλίση και η ισοβαθής των 5 μ. παρατηρείται σε απόσταση περίπου 65 μ. από την ακτή. Η πρόσβαση στην παραλία γίνεται οδικώς μέσω του περιφερειακού οδικού δικτύου Αστυπάλαιας - Αναλήψεως. Η παραλία δεν είναι οργανωμένη και ο μέγιστος αριθμός λουομένων εκτιμάται σε 300 άτομα. Εντός της ακτής καταλήγουν δυο ρέματα διαλείπουσας ροής. Στο δυτικό της άκρο εντοπίζεται κρηπιδωμένος και ξύλινος προβλήτας για την αγκυροβόληση αλιευτικών πλεούμενων και μικρών σκαφών αναψυχής. Η άμεση περιοχή είναι οικιστική με ασυνεχή δόμηση και διαθέτει ελάχιστα ενοικιαζόμενα καταλύματα, μικρές ξενοδοχειακές μονάδες και εστιατόρια. Χαρακτηριστικό σημείο αναφοράς της περιοχής αποτελούν τα ΥστεροΡωμαϊκά Λουτρά του Ταλλαρά με τις παραστάσεις των τεσσάρων εποχών και του ζωδιακού κύκλου. Στην ευρύτερη περιοχή υπάρχει ο ομώνυμος παραθαλάσσιος οικισμός Ανάληψη ή Μαλτεζάνα και αποτελεί το δεύτερο μεγαλύτερο οικισμό του νησιού. Ο οικισμός απλώνεται σε μια κοιλάδα με εύφορα αγροκτήματα με καλλιέργειες κηπευτικών και λουλουδιών. Σε κοντινή απόσταση από τον οικισμό βρίσκονται τα λείψανα της Παλαιοχριστιανικής Βασιλικής του 5ου αιώνα, πάνω στα οποία έχει χτιστεί το εκκλησάκι της Αγίας Βαρβάρας. Κοντά στον οικισμό χωροθετείται και ο Αερολιμένας της Αστυπάλαιας.

Χρήσεις γης ευρύτερης περιοχής

Το μεγαλύτερο μέρος της ευρύτερης λεκάνης απορροής της ακτής καλύπτεται από θάμνους, χορτολίβαδα και πόες.

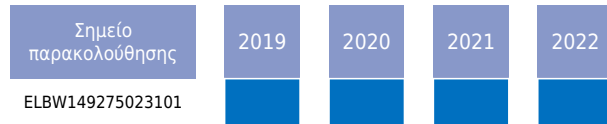
Υπαγωγή - Χαρακτηρισμοί

Η ακτή εντάσσεται στο Υδατικό Σύστημα Νήσοι Αιγαίου (EL14) στην Λεκάνη Απορροής Ποταμού Δωδεκανήσων (EL1438) και στο Παράκτιο Υδατικό Σύστημα «Ακτές Αστυπάλαιας» (EL1438C0029N), του οποίου η οικολογική κατάσταση έχει χαρακτηριστεί ως «Υψηλή», με βάση τα αποτελέσματα της ταξινόμησης, που πραγματοποιήθηκε στην 1η αναθεώρηση των Σχεδίων Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών (ΣΔΛΑΠ) και την αντίστοιχη Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) (ΦΕΚ Β 4677/29.12.2017). Στο Υδατικό Σύστημα αντιστοιχεί σταθμός εποπτικής παρακολούθησης που έχει οριστεί στο πλαίσιο εφαρμογής του Αρθρου 8 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ. Στην περιοχή δεν εντοπίστηκαν άλλα υδατινα σώματα, αναγνωρισμένα στο πλαίσιο της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ που να επηρεάζουν την κολυμβητική ακτή. Επιπλέον, χαρακτηρίζεται ως προστατευόμενη περιοχή και είναι ενταγμένη στο Καταφύγιο Άγριας Ζωής με κωδικό K757 (Λιβάδι - Κουτέλα - Αθυμαδάρι - Εχειλή Νήσου Αστυπάλαιας, Φ.Ε.Κ. 1153/Β/05-09-01).

Ποιότητα κολυμβητικών υδάτων

Η παραλία Μαλτεζάνα αναγνωρίστηκε ως ακτή κολύμβησης το έτος 1995 και έκτοτε παρακολουθείται στο πλαίσιο των ετησίων προγραμμάτων παρακολούθησης της ποιότητας των κολυμβητικών υδάτων, τα οποία πραγματοποιούνται με ευθύνη του Υπουργείου Παραγωγικής Ανασυγκρότησης Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

Από το 2010, η παρακολούθηση και η αξιολόγηση της ποιότητας των υδάτων για τις κολυμβητικές περιόδους πραγματοποιείται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην Οδηγία 2006/7/EK και με συναξιολόγηση των αποτελεσμάτων παρακολούθησης των τελευταίων ετών.

Υδρολογικά, μετεωρολογικά χαρακτηριστικά

Το μέσο ετήσιο ύψος βροχόπτωσης στην περιοχή είναι 560 mm, με το μέγιστο και το ελάχιστο μηνιαίο ύψος να είναι αντίστοιχα 123,3mm και 0,1mm. (Ε.Μ.Υ. Μετεωρολογικός Σταθμός Κω, έτη 1958-2001) Η επικρατέστερη διεύθυνση ανέμου είναι η βορεια, ακολουθούμενη από βορειοδυτική και νότια με μεγάλη ή μέση ένταση (Ε.Μ.Υ. Μετεωρολογικός Σταθμός Αστυπάλαιας έτη 1977-1986). Η μέση μηνιαία θερμοκρασία της ατμόσφαιρας κατά την κολυμβητική περίοδο είναι 26°C, με τη μέγιστη μηνιαία θερμοκρασία να καταγράφεται κατά το μήνα Ιούλιο και να είναι της τάξης των 34°C(Ε.Μ.Υ. Μετεωρολογικός Σταθμός Αστυπάλαιας έτη 1977-1986).

Σημειώνεται ότι η ακτή, εξαιτίας του προσανατολισμού και της μορφολογίας της είναι προστατευμένη από τους επικρατέστερους ανέμους με εξαίρεση τους νότιους, οι οποίοι είναι μέσης και μεγάλης έντασης και επηρεάζουν την κολυμβητική ακτή. Στην περιοχή δεν παρατηρούνται έντονα φαινόμενα παλίρροιας.

Πιέσεις

Υγρά απόβλητα

Ο οικισμός Ανάληψη ή Μαλτεζάνα δε διαθέτει αποχετευτικό δίκτυο και εξυπηρετείται, στο σύνολό του, μέσω ιδιωτικών συστημάτων αποχέτευσης. Παρά τον μικρό αριθμό των μόνιμων κατοίκων, ο παραθεριστικός χαρακτήρας της περιοχής οδηγεί κατά τους θερινούς μήνες σε αύξηση του πληθυσμού. Ωστόσο, η πιθανή επιβάρυνση της ποιότητας των κολυμβητικών υδάτων εκτιμάται ως ιδιαίτερα περιορισμένη. Ανάτη της περιοχής κολύμβησης εντοπίστηκε ξενοδοχειακή μονάδα δυναμικότητας 96 κλινών, η οποία διαθέτει Εγκατάσταση Επεξεργασίας Λυμάτων.

Λοιπές πηγές

Πλησίον του ανατολικού άκρου της περιοχής κολύμβησης, υπάρχει κρηπιδωμένος προβλήτας για την αγκυροβόληση αλιευτικών και τουριστικών πλεούμενων. Επιπλέον, στο δυτικό άκρο της ακτής εντοπίζονται δυο προβλήτες που αποτελούν κατάλληλο αγκυροβόλιο για την πρόσδεση μικρών σκαφών και ταχύπλων. Οι απορρίψεις που περιλαμβάνουν αστικά απόβλητα και απορρίμματα και η πιθανή διαρροή πετρελαίου λόγω της ελλιπής συντήρησης αποτελούν δυνητικές πηγές ρύπανσης. Στην ευρύτερη περιοχή της περιοχής κολύμβησης εντοπίζεται ο Αερολιμένας Αστυπάλαιας, η παρουσία του οποίου μπορεί να αποτελέσει πηγή οπτικής και ακουστικής ρύπανσης σε περιπτώσεις αυξημένης κίνησης αεροσκαφών. Στην παραλία επιτρέπονται τα κατοικίδια ζώα, ο αριθμός και η συχνότητα παρουσίας των οποίων δεν εκτιμάται ότι μπορεί να επιβαρύνει την ακτή.

Αποτελέσματα επίτοπιας επίσκεψης

Κατά την επί τόπου επίσκεψη στην παραλία δεν παρατηρήθηκε η παρουσία πίσσας, λαδιών και οικιακών απορριμμάτων. Γενικώς, τα κολυμβητικά ύδατα ήταν διαυγή και καθαρά.

Ευτροφισμός

Στα κολυμβητικά ύδατα της ακτής δεν έχουν καταγραφεί περιστατικά ραγδαίας ανάπτυξης αλγών ή φυτοπλαγκτόν. Επιπλέον, τα ύδατα της ακτής κολύμβησης δεν επηρεάζονται από την απορροή ρυπαντικών φορτίων των κύριων θρεπτικών συστατικών αζώτου και φωσφόρου, τα οποία συμβάλλουν στην ανάπτυξη αλγών και ευνοούν την εξέλιξη φαινομένων ευτροφισμού. Η θέση της ακτής (εντός ανοιχτού κόλπου) σε συνδυασμό με το βάθος των υδάτων και τα επικρατούντα θαλάσσια ρεύματα στην περιοχή εξασφαλίζουν μεγάλο ρυθμό ανανέωσης των υδάτων, με αποτέλεσμα τη διαμόρφωση δυσμενών συνθηκών για την εμφάνιση του φαινομένου του ευτροφισμού. Το συμπέρασμα αυτό συνάδει με τα αποτελέσματα από την οπτική παρατήρηση των υδάτων που παρατήρησαν ότι τα ύδατα της ακτής είναι, υπό κανονικές συνθήκες διαυγή και καθαρά κάτι που συνδέεται με χαμηλή παρουσία φυτοπλαγκτόν. Με βάση τα παραπάνω εκτιμάται χαμηλός βαθμός επικινδυνότητας ανάπτυξης μακροφυκών και φυτοπλαγκτόν στην ακτή.

Διερεύνηση έκτακτων συνθηκών

Σύμφωνα με τα διαθέσιμα στοιχεία των ανέμων και της βροχόπτωσης για την περιοχή, κατά την κολυμβητική περίοδο δεν εμφανίζονται ακραία καιρικά φαινόμενα και, επομένως, δεν αναμένεται ιδιαίτερη επιβάρυνση της θαλάσσιας περιοχής από απορροές ομβρίων και μεταφορά ρύπων λόγω ισχυρών ανέμων.

Μέτρα αντιμετώπισης

Σε περίπτωση έκτακτου περιστατικού ρύπανσης των υδάτων ή επιβάρυνσης του περιβάλλοντος της ακτής κολύμβησης, ενεργοποιείται μηχανισμός έκτακτης προειδοποίησης για την πρόληψη και την ασφάλεια των λουομένων. Ο αρμόδιος φορέας διαχείρισης τέτοιων καταστάσεων είναι ο Δήμος Αστυπάλαιας. Στις επανορθωτικές ενέργειες περιλαμβάνονται:

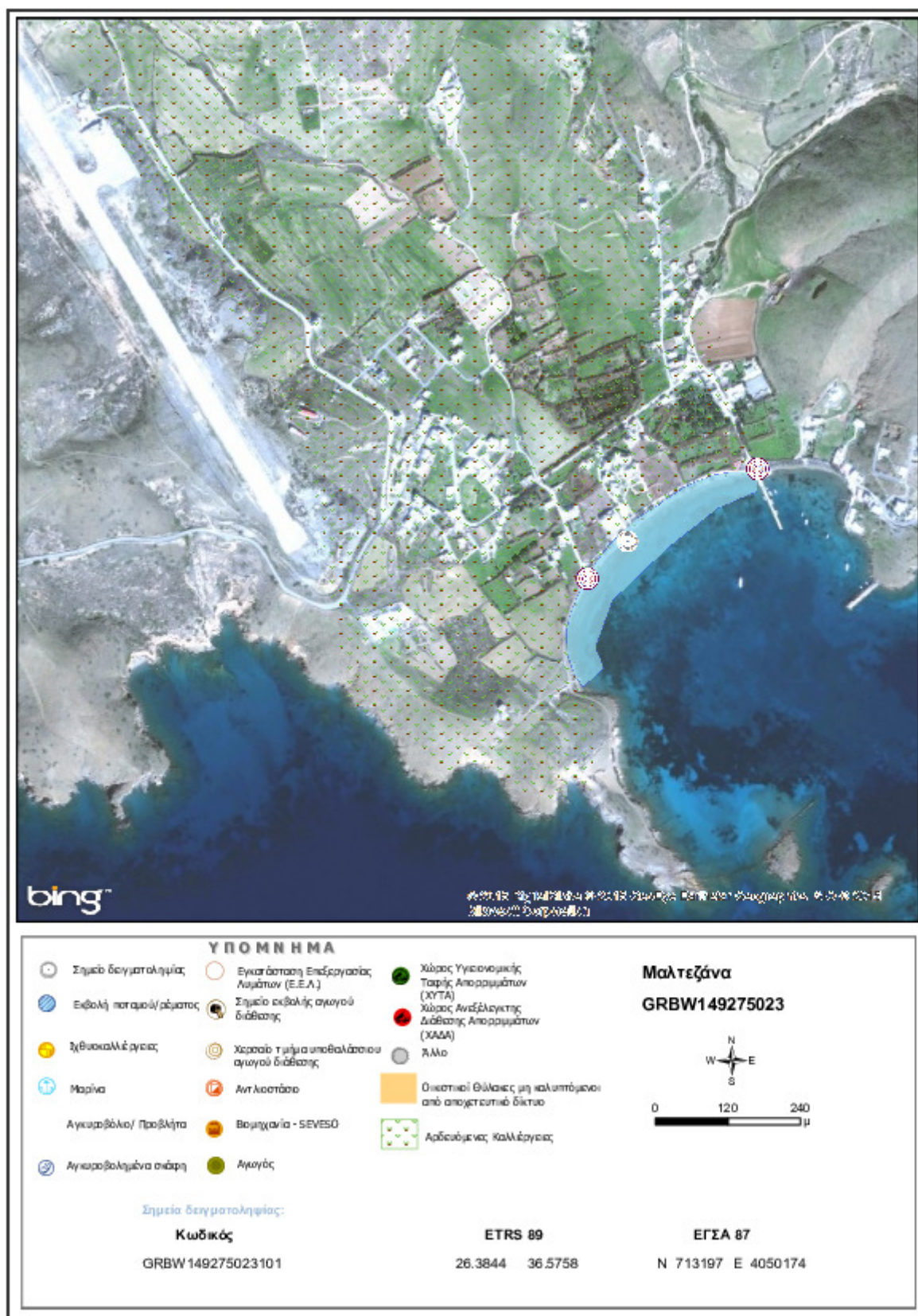
- Ενημέρωση του κοινού για την ρύπανση και την εκτιμώμενη διάρκεια αυτής.
- Έκδοση απόφασης προσωρινής διακοπής της κολύμβησης (εάν κριθεί απαραίτητο από τις αρμόδιες Υπηρεσίες).
- Συνέχιση της παρακολούθησης των υδάτων, σύμφωνα με το αντίστοιχο πρόγραμμα παρακολούθησης που εφαρμόζεται στο πλαίσιο της Οδηγίας 2006/7/Ε.Κ., και λήψη πρόσθετου δείγματος, προκειμένου να επιβεβαιωθεί ότι το περιστατικό έχει λήξει. Σε περίπτωση που το πρόγραμμα παρακολούθησης προβλέπει λήψη δείγματος στην περίοδο εμφάνισης της βραχυπρόθεσμης ρύπανσης, το δείγμα αυτό μπορεί να εξαιρεθεί και να αντικατασταθεί από ένα πρόσθετο δείγμα, το οποίο θα ληφθεί 7 ημέρες μετά την

εξάλειψη του φαινομένου

Σχετικά με τη λειτουργία της ξενοδοχειακής μονάδας που διαθέτει ιδιωτική εγκατάσταση επεξεργασίας λυμάτων, οι αρμόδιες αρχές μεριμνούν για την τήρηση των Περιβαλλοντικών Όρων των μονάδων σχετικά με τη διάθεση των λυμάτων της.

Γενικά συνιστάται η αποφυγή κολύμβησης εντός των λιμανιών, των μόνιμων αγκυροβολίων και των ναυπηγείων, 200 μ. εκατέρωθεν από τα στόμια εκβολής των αγωγών εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων, στις εκβολές αγωγών ομβρίων υδάτων μετά από έντονη βροχόπτωση, καθώς και στις εκβολές ρεμάτων συνεχούς ροής.

Στοιχεία επικοινωνίας και πηγές περαιτέρω ενημέρωσης

Αρμόδια Τοπική Αρχή

Δήμος ΑΣΤΥΠΑΛΛΙΑΣ

ΧΩΡΑ ΑΣΤΥΠΑΛΛΙΑ, 85900 ΑΣΤΥΠΑΛΛΙΑ

Τηλέφωνο: 22433-60000, 22430-61406

Fax: 22430-61166

www.astypalaia.gr

astypalea@klm.forthnet.gr

Αρμόδια Περιφερειακή Αρχή

Αποκεντρωμένη Διοίκηση Αιγαίου

Δ/υση Υδάτων Νοτ. Αιγαίου

Σάκη Καράγιωργα, 84100 Ερμούπολη Σύρος

Τηλέφωνο: : 22810 98815

Fax: 22810 98815

<http://naigaio.dasi-ydata.gr/4portal/index.php>

Αρμόδια Υγειονομική Υπηρεσία

Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου

Δ/ΝΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ

ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ

Ερυθρού Σταυρού 12, 86100 Ρόδος

Τηλέφωνο: 2241364402

Αρμόδια Κρατική Αρχή

ΥΠΕΝ

Γενική Γραμματεία Φυσικού

Περιβάλλοντος και Υδάτων

Λεωφόρος Μεσογείων 119, Αθήνα,

Τηλέφωνο: 2131513849, 850, 852

www.ypen.gov.gr

ggenvr@ypen.gr

info@ypen.gov.gr

Έκδοση Ταυτότητας

Ημερομηνία

Επόμενη αναθεώρηση

R3

Μάιος 2015

Σε περίπτωση σημαντικής μεταβολής στην ποιότητα των κολυμβητικών υδάτων ή στο φυσικό περιβάλλον

Χρήσιμες Συνδέσεις

Ευρωπαϊκή Επιτροπή - Ποιότητα υδάτων κολύμβησης: ec.europa.eu/environment/water/water-bathing/index_en.html

Ευρωπαϊκός Οργανισμός Περιβάλλοντος - Κατάσταση υδάτων κολύμβησης:

www.eea.europa.eu/themes/water/status-and-monitoring/state-of-bathing-water

Ευρωπαϊκός Οργανισμός Περιβάλλοντος: Κεντρικό Αποθετήριο Δεδομένων: cdr.eionet.europa.eu/gr/eu/bwd

Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας: www.ypen.gov.gr

Μητρώο ταυτοτήτων υδάτων κολύμβησης: bathingwaterprofiles.gr/

Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού: www.culture.gov.gr

Εθνική Μετεωρολογική Υπηρεσία (Ε.Μ.Υ.): www.emy.gr

Περιοχές δικτύου Natura 2000: www.ypen.gov.gr/perivallon/viopoikilotita/diktyo-natura-2000/

Ελληνικό Κέντρο Θαλασσίων Ερευνών: www.hcmr.gr

Ελληνικό Κέντρο Βιοτόπων - Υγροτόπων: www.ekby.gr

Γαλάζιες σημαίες: www.blueflag.gr

ΕΟΤ: gnto.gov.gr

Περιφέρεια ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ: <http://www.pnai.gov.gr/>

Πρόγραμμα «Ταυτότητες υδάτων κολύμβησης»

Το Πρόγραμμα «Ταυτότητες ακτών κολύμβησης» για το έτος 2011 χρηματοδοτήθηκε από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Περιβάλλον & Αειφόρος Ανάπτυξη» (ΕΠΠΕΡΑΑ) του ΕΣΠΑ 2007-2013, με συγχρηματοδότηση από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης.

Για πρόσθετες πληροφορίες και ενημέρωση για το πρόγραμμα και τις κολυμβητικές ακτές της χώρας, υποβολή σχολίων, παρατηρήσεων και ανταλλαγή απόψεων επισκεφτείτε την ηλεκτρονική μας διεύθυνση www.bathingwaterprofiles.gr